

KULTURA VARNOSTI IN ZDRAVJA TER ORGANIZACIJSKA KLIMA

Vse pravice so pridržane.

Gradiva ni dovoljeno razmnoževati in razpošiljati v kakršnikoli obliki brez predhodnega pisnega dovoljenja avtorja in Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Citiranje je v skladu z Zakonom o avtorskih in sorodnih pravicah, dovoljeno z navedbo podatkov o viru.

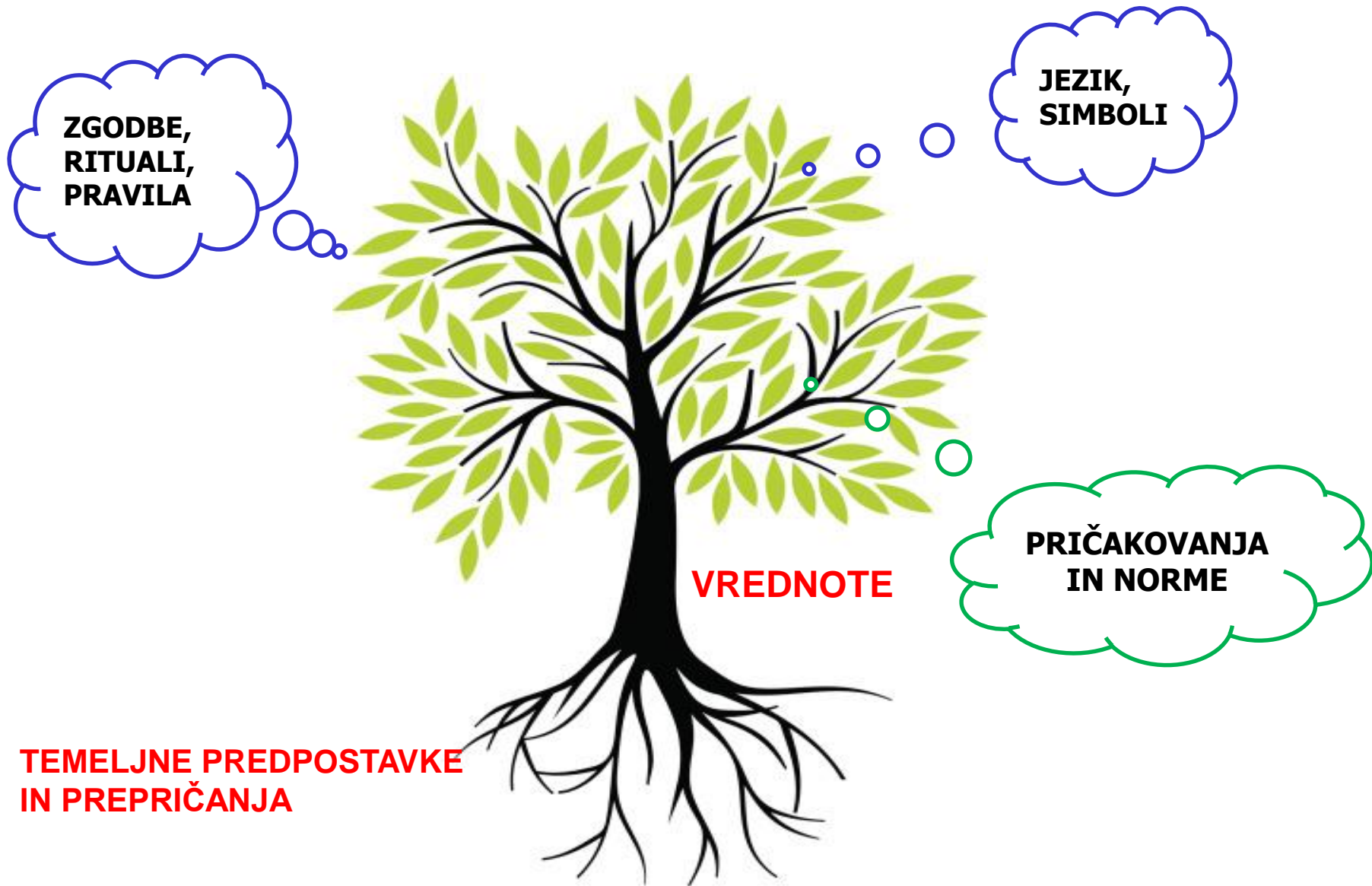
dr. Živa Veingerl Čič
Univerza v Mariboru,
Ekonomsko poslovna fakulteta

Kultura je neotipljiva, a ključna: lahko stopite v organizacijo in nemudoma veste, ali želite biti tam ali ne. Velja tako za stranke kot za zaposlene. (Haberman 2013)

Polemika o razmerju med kulturo in vodenjem je že stara. Ali vodje oblikujejo kulturo ali ta oblikuje njih? ... Ali organizacije s stabilno kulturo dajejo boljše rezultate? (Bolman in Deal 2013)

Kultura je po mnenju Andolškove (1995, 85) proizvod učenja, in sicer skupinskega procesa učenja, ki je veliko bolj kompleksen od individualnega. Vnjem člani organizacije ali skupine pridobijo podobne načine percepcije, občutenja in obnašanja.

- združevalna sila v organizaciji.
- skupna filozofija članov organizacije.
- tisto, v kar skupno verjamejo vsi zaposleni.
- vzorec prepričanj in pričakovanj članov organizacije.
- socialna tvorba, ki uravnava obnašanje članov organizacije.
- celovit sistem norm, vrednot, predstav, prepričanj in simbolov, ki določajo način obnašanja in odzivanja zaposlenih.

“Tako to delamo pri nas.”

Vrh "Ledene gore" kot sprememba

Uspehi: 13%

Dogodki
(vidno)

Dogodki: rezultati,
operativne naloge

Sposobnosti, viri:
87%

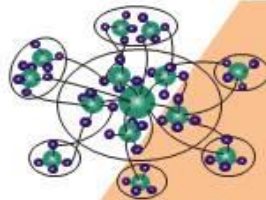
facebook

XING

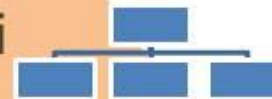
LinkedIn

Vzorci, procesi
(pod gladino)

Vzorci: trendi ali spremembe v
dogodkih po določenem času.

Strukture-okvirji
(globoki temelji)

Sistemske
spremembe

Kultura / zavest

Prirejeno po:
dr. Tadeja Jere Lazanski

Do sprememb v kulturi posameznika, družbe in okolja pride lahko le preko razvoja zavesti. Ko je dosežena kritična masa, postane novo zavedanje splošno zavedanje ali kultura.

- povezuje posameznike v skupine in organizacije ter omogoča skupno življenje in delovanje;
- deluje kot mehanizem koordinacije in kontrole;
- ima stabilizacijsko funkcijo;
- članom organizacije omogoča oblikovanje identitete in legitimitete;
- predstavlja okvir za skupno interpretacijo zaznav članov organizacije, vpliva na pričakovanja, omogoča medsebojno razumevanje;
- oblikuje motivacijski okvir za dejavnost zaposlenih;
- vpliva na konkurenčno prednost organizacije.

LASTNOSTI ORGANIZACIJSKE KULTURE

- Kultura vpliva na to, kako v organizaciji percipiramo, analiziramo in rešujemo probleme.
- Poznavanje organizacijske kulture nam pomaga uvideti, kolikšna je pri neki skupini odprtost za nove informacije in na kakšen način je mogoče dosežati spremembe.
- Vpliva na:
  - kvaliteto in kvantiteto inovacij,
  - to kako se organizacija odziva na spremembe in negotovost v okolju,
  - motivacijo zaposlenih.
- **Ustrezna kultura vzpodbuja tudi varnost in zdravje zaposlenih (VIZ).**

PRENOS ORGANIZACIJSKE KULTURE NA ZAPOSLENE

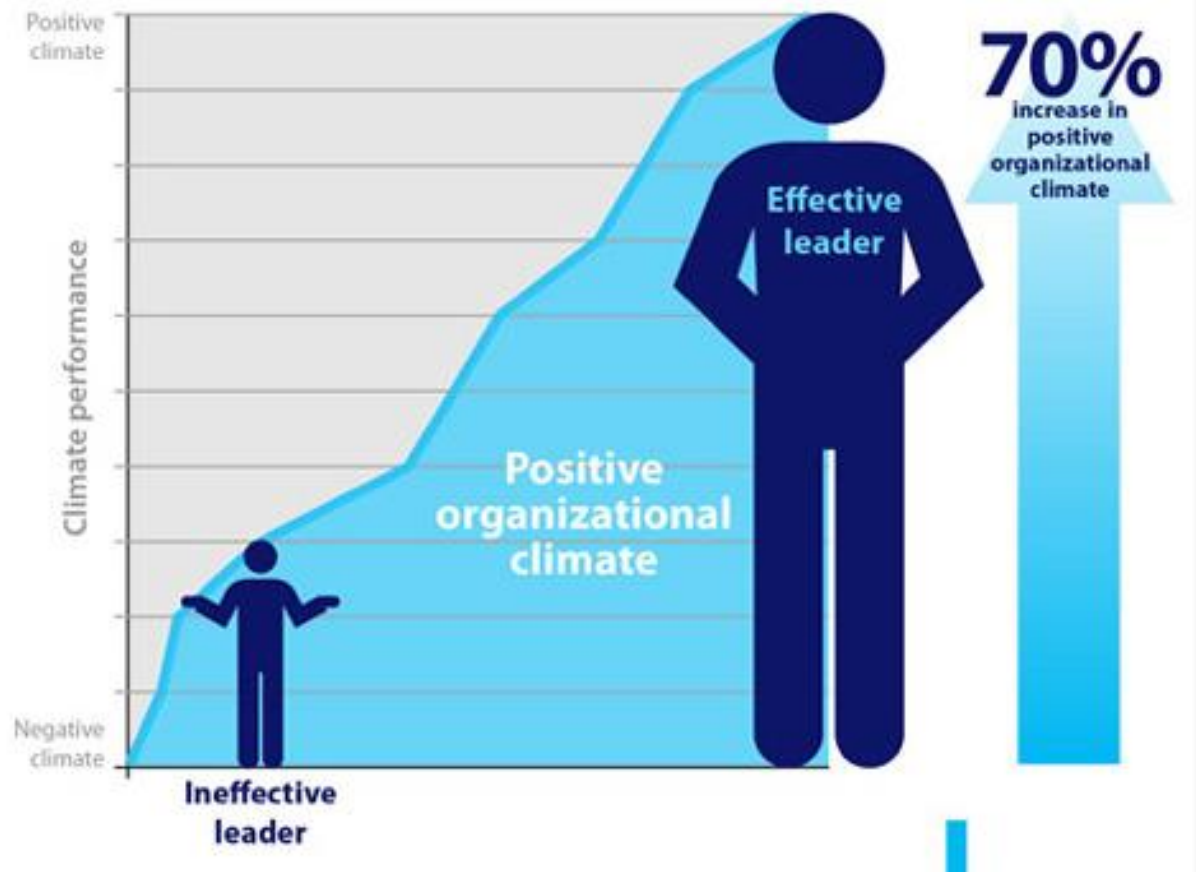
ZGODBE

RITUALI

MATERIALNI SIMBOLI

JEZIK

ORGANIZACIJSKA KLIMA

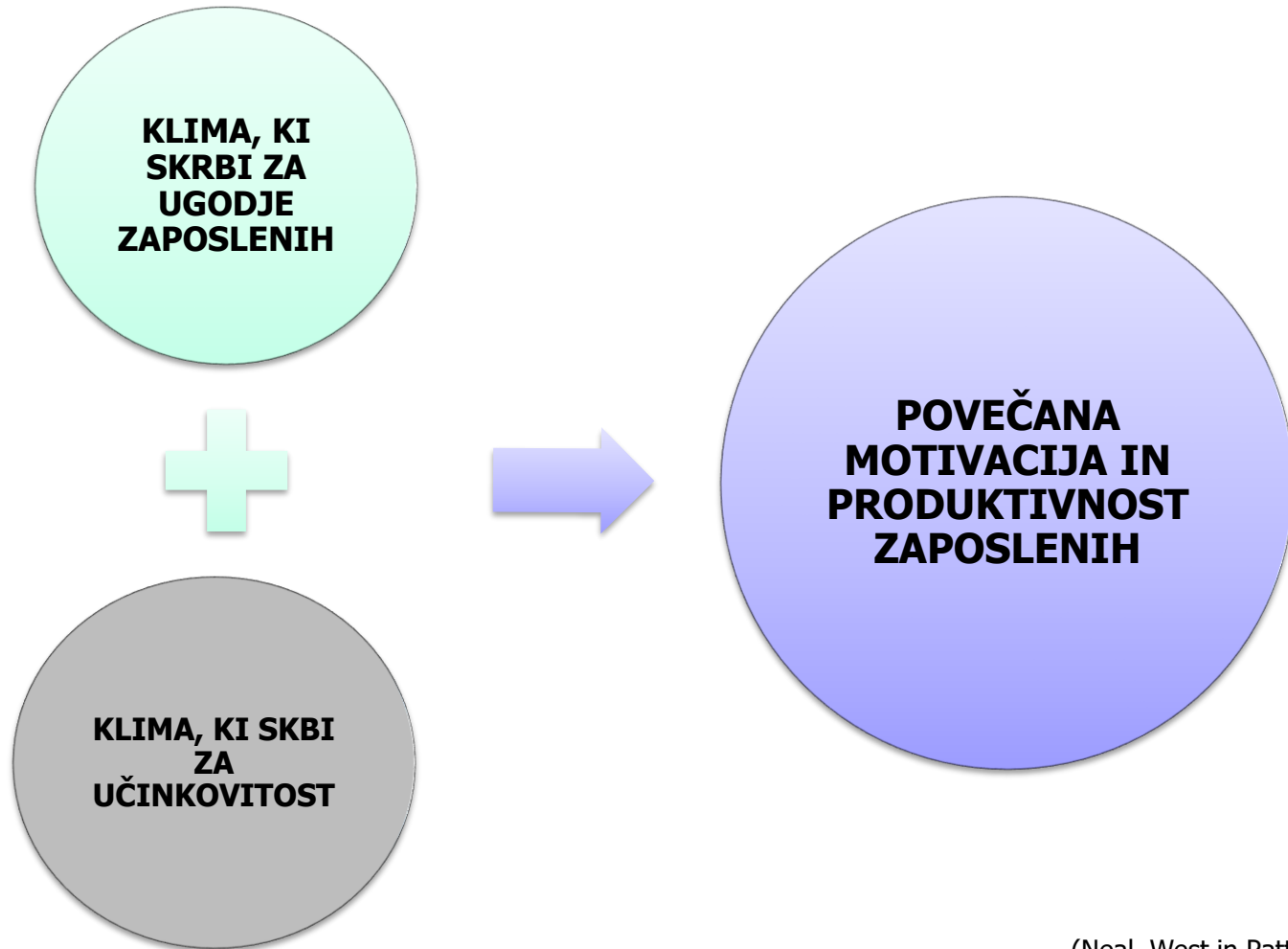
OZRAČJE V ORGANIZACIJI

PSIHOLOŠKA IZGRADNJA SISTEMA

**SKUPNO DOJEMANJE DELOVNEGA
OKOLJA**

TIPI ORGANIZACIJSKE KLIME Z OZIROM NA VPLIV NA UPRAVLJANJE ČLOVEŠKIH VIROV

(Neal, West in Patterson, 2000)

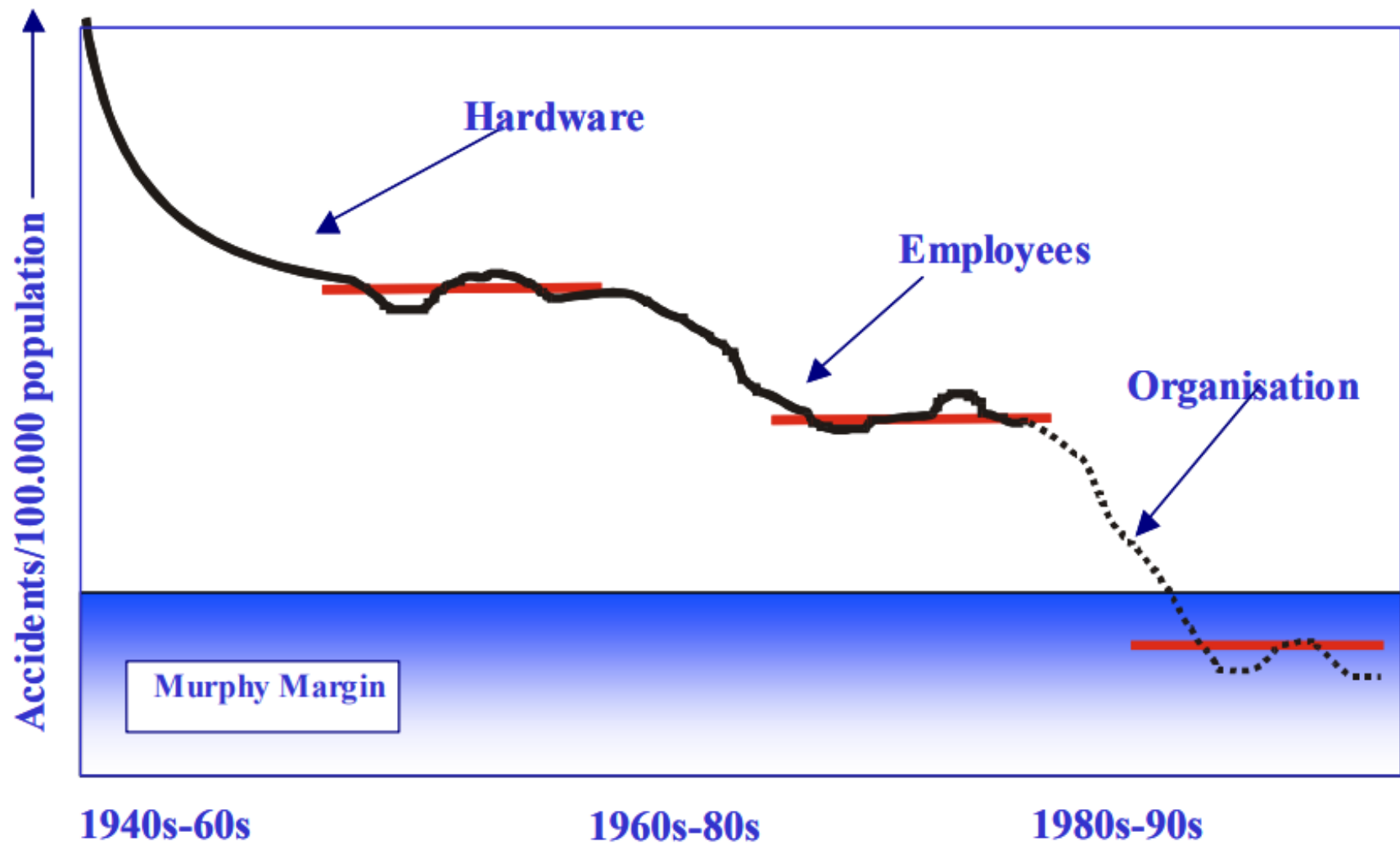
- Pripadnost in lojalnost organizaciji
- Želja po napredovanju
- Odhod iz organizacije
- Vključevanje v skupine
- Prizadevanja za lasten razvoj
- Oblikovanje lastnih stališč in pogledov
- Želja po sprejetosti v organizaciji
- Stopnja motiviranosti
- Stopnja zaupanja sodelavcem

KULTURA VARNOSTI IN ZDRAVJA NA DELOVNEM MESTU

- **Kultura varnosti in zdravja na delovnem mestu** je produkt individualnih in skupinskih vrednot, odnosov, dojemanj, sposobnosti ter vedenjskih vzorcev, ki določajo zavezanost, način in strokovnost vodenja varnosti in zdravja v organizaciji (HSE).
- Za organizacije s pozitivno kulturo varnosti in zdravja pri delu je značilna:
  - odlična komunikacija,
  - medsebojno zaupanje,
  - skupno dojetanje pomena varnosti in zdravja ter
  - prepričanost v učinkovitost preventivnih ukrepov.

(HSE, 2007)

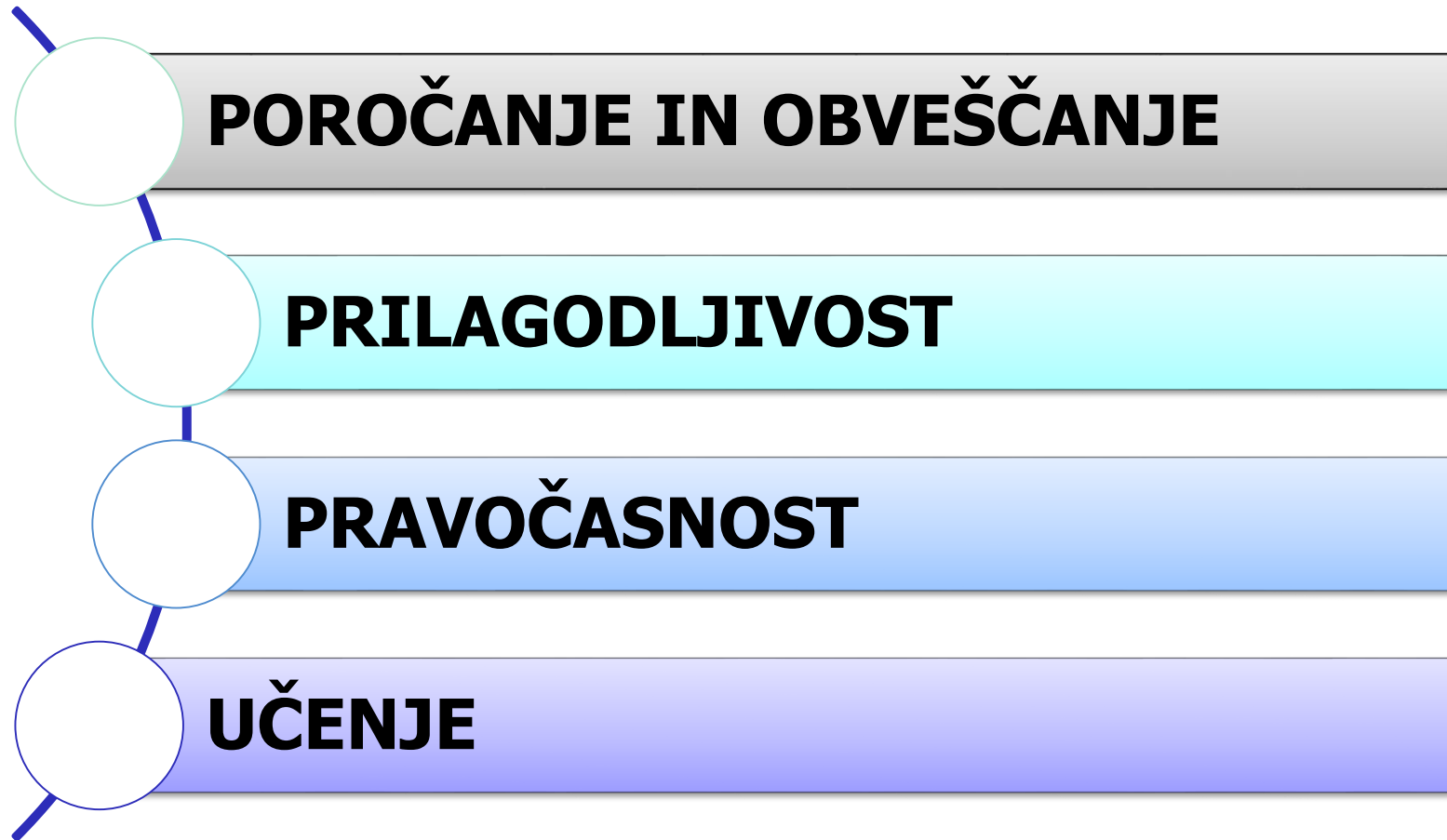
- stil vodenja naklonjen zagotavljanju varnosti in zdravja na DM (Healthy Leadership),
- zaveza vodij za zagotavljanje zdravega in varnega dela,
- vzpostavljena ažurna komunikacija o zdravju in varnosti na DM,
- usposabljanje zaposlenih na področju zdravja in varnosti,
- v proces izboljšanja zdravja in varnosti na DM so vključeni vsi zaposleni,
- zaposleni se zavedajo lastne odgovornosti za zagotavljanje zdravja in varnosti,
- ustrezna stopnja strpnosti pri rizičnem vedenju,
- merjenje in izboljšanje učinkovitosti zdravja in varnosti,
- redni pregledi kulture varnosti in zdravja ter izvajanje načrtov za izboljšanje.

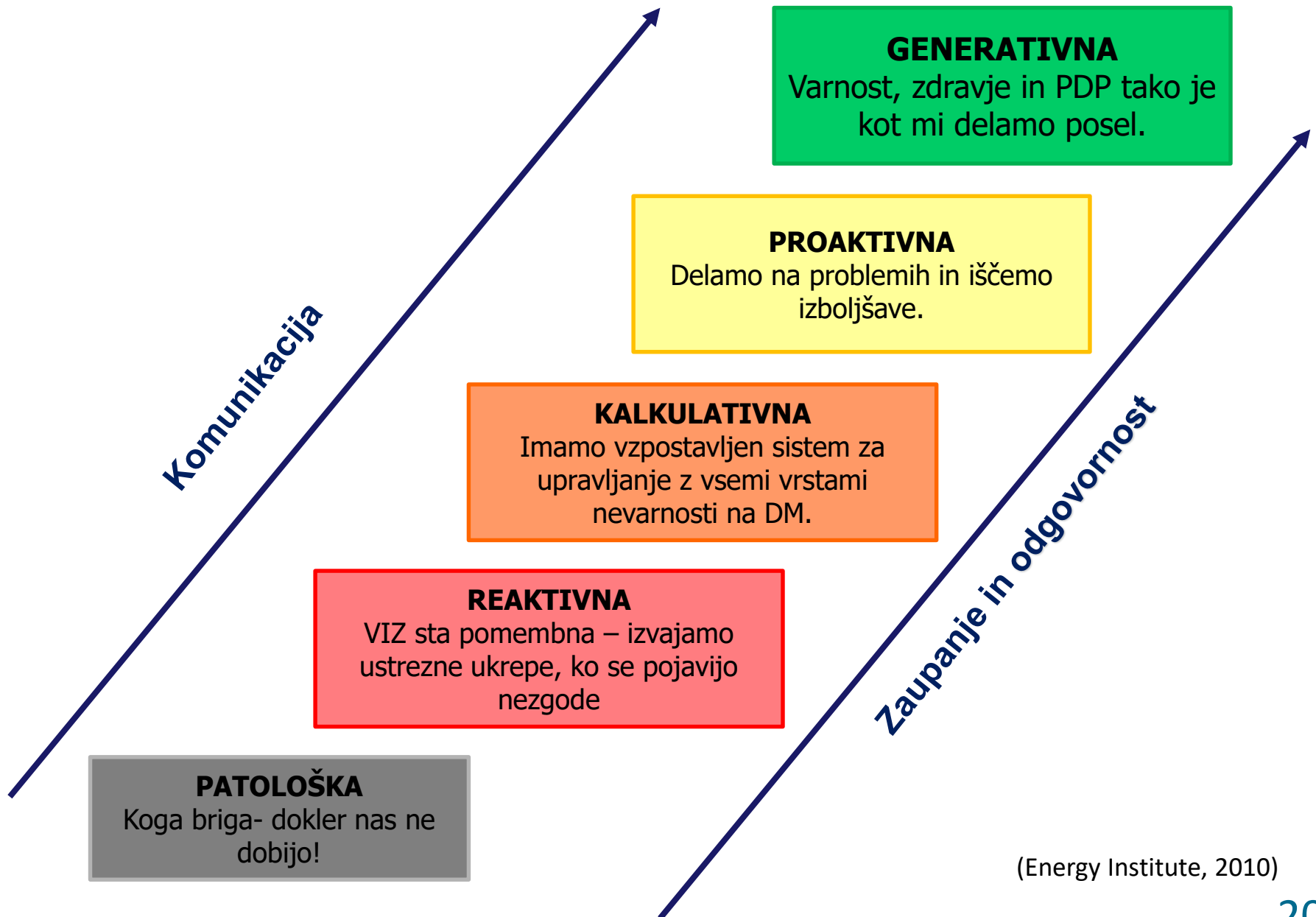

**DELOVNE PRAKSE IN
PRAVILA**

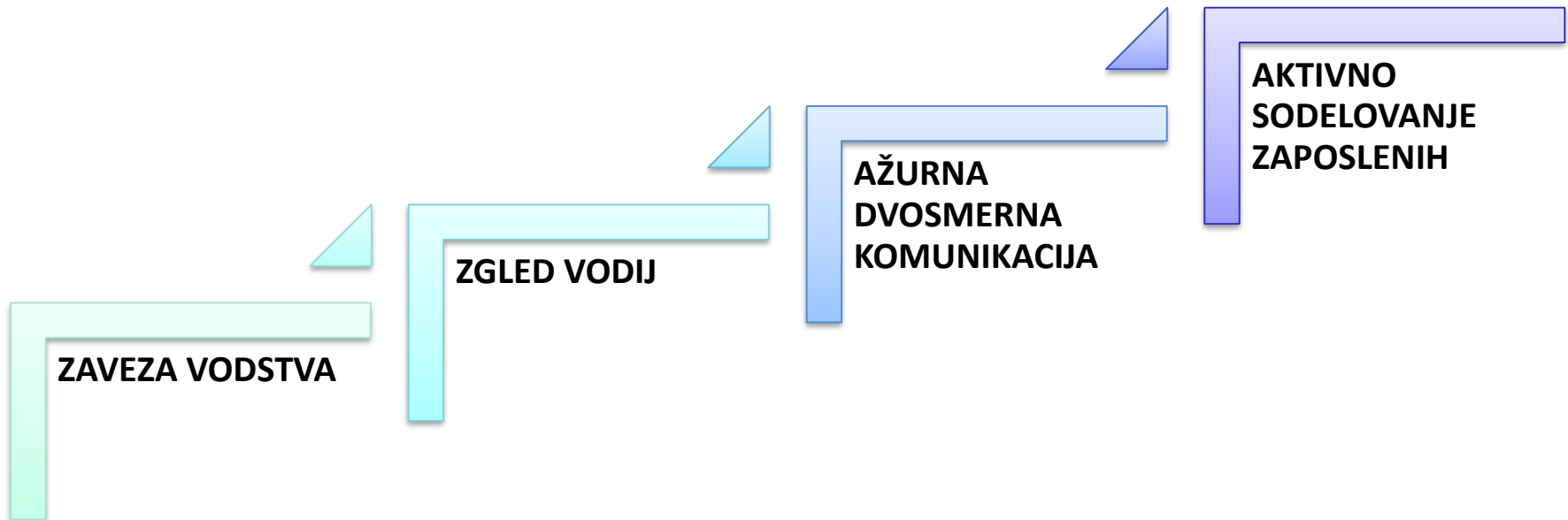
**POZITIVEN ODNOS DO
UPRAVLJANJA S TVEGANJI**

SPOSOBNOST UČENJA

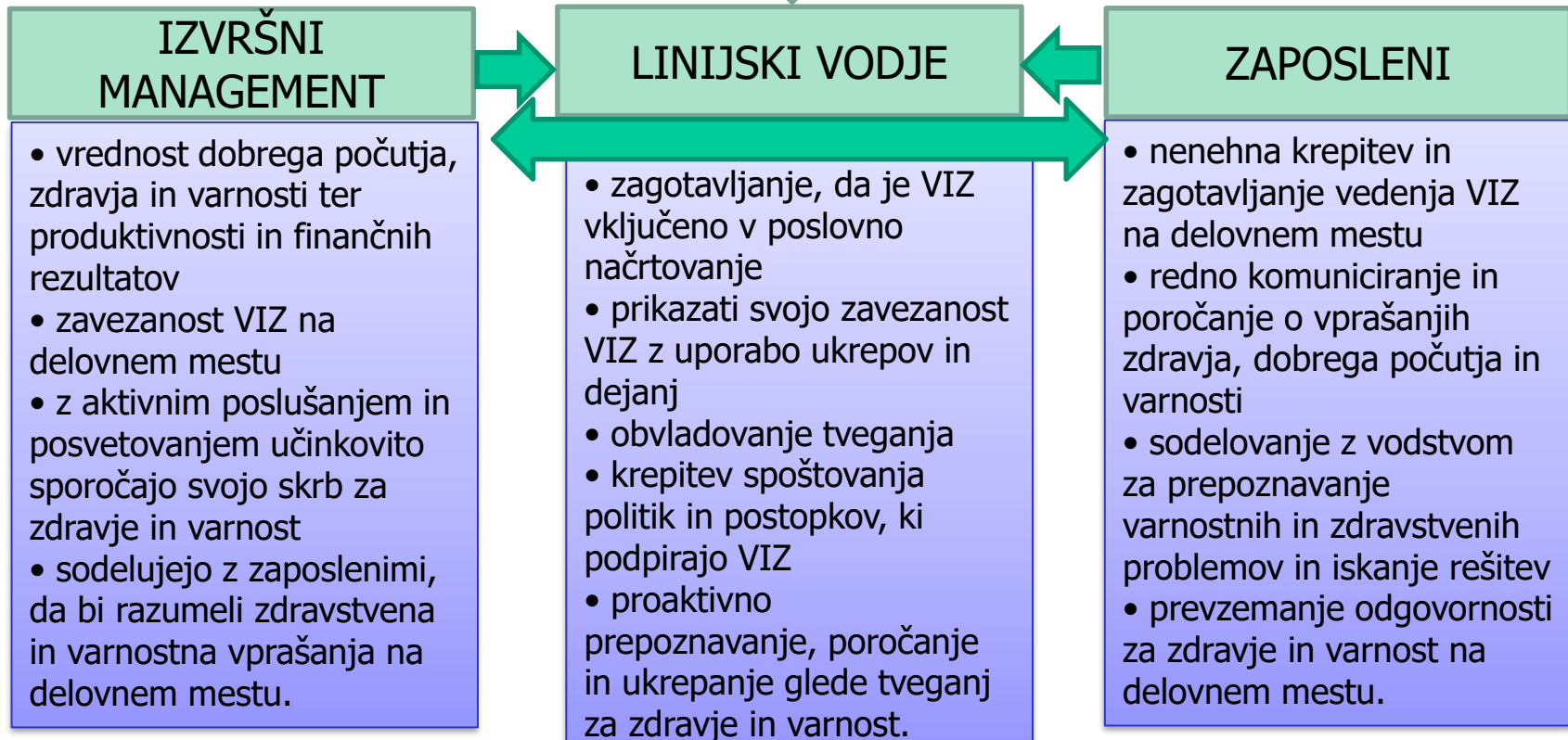
(Energy Institute, 2010)

Spodbujanje pozitivne kulture zdravja in varnosti je "**organizacijsko učenje**" - proces vključevanja zaposlenih, da se učijo **spreminjati načine razmišljanja, izmenjujejo izkušnje in rešujejo skupne probleme.**

Ustvarjate lahko učinkovito kulturo na področju zdravja in varnosti na delovnem mestu z vodenjem, komunikacijo in usposabljanjem z uporabo sistemov, simbolov in vedenj.

MORAMO

- razumeti svojo vlogo
- biti odgovorni kot posameznik za krepitev kulture zdravja in varnosti na delovnem mestu
  - prevzeti odgovornost za varnost in zdravje na vseh ravneh
  - sodelovati s svojimi kolegi pri promociji zdravja in varnosti

Vodje lahko vzpodbujajo zdravje svojih sodelavcev:

NEPOSREDNO

- komunikacija o temah, povezanih z zdravjem,
- upoštevanje zaposlenih,
- empatija,
- organizacijska kultura, naklonjeno zdravju.

POSREDNO

- s spremembo delovnih pogojev za podporo zdravim delovnim mestom = ustvarjanje delovnih pogojev, ki jih zaposleni doživljajo kot pozitivno spodbudo zdravju.

A group of police officers in uniform, seen from behind, with "POLICIA" written on their jackets. The image is in grayscale and has a slightly blurred, artistic quality. The officers are standing in a line, and the word "POLICIA" is clearly visible on the backs of several of their jackets. The background is out of focus, suggesting an outdoor setting.

THANK YOU!